

in natura, og han finder sin Fordel ved at faae den konverteret, er det i sin Orden, at han skal have Ret dertil, men at han baade skal kunne forlange den konverteret og forlange Penge oveni- skjøbet af Tiendtageren, synes mig at være noget stærkt. I samme Stykke staar der, at han skal fremsætte sin Paastand om Erstatning til For- manden. Jeg nævner dette blot, fordi det vist ikke er Lovforslagets Mening, at han paa dette Stadium skal fremsætte sin Paastand om Erstat- ning. Meningen er vist blot, at han skal for- lange en Kommission anordnet til at fastsætte denne Erstatning; thi dette Udtryk kommer ellers fuldstændig i Strid med, hvad der staar i 1ste Linie af § 7. Derefter er det nemlig først i det Møde, som Kommissionen holder, at denne Paa- stand fremsættes. Der staar nemlig: „I Mødet fremsætter den Part, der fordrer Erstatning, sin Paastand“; d er kommer altsaa først Paastanden, og det kan derfor ikke være Meningen, at Paastan- den allerede skal fremkomme paa det tidligere Stadium. Naar nu inidlevtid den ene af Par- terne skulde ønske en Erstatning, skal der nedset- tes en Kommission, saaledes som bestemt i Lov- forslaget § 3, nemlig en af Amtsrådet for hvert Herred udnevnt fast Formand og to andre Mænd, der vælges for det enkelte Tilfælde. Det er nu tvivlsomt, hvorvidt en Kommission med den Sam- mensætning er helbig; thi man kan jo i Reglen gaa ud fra, at, afsat fra Kommissionens Formand, helde de to af Kommissionens Medlemmer hver til sin Side. Jeg nævner det blot, fordi hvor der er Spørgsmaal om Afgjørelsen af saadan en Meningsforskjel imellem to Mænd — det kan gaa an, hvor der er Tale om Voldgift, og hvor Sagen kan gaa videre — er det efter min Mening i højeste Grad betænkeligt at sammensætte en Kom- mission, der ligefrem er en Høfesteret, paa en saadan Maade, i alt Fald i Forbindelse med Lovforslagets Bestemmelser om, at, naar alle Kommissionens tre Medlemmer ere uenige, gælder Formandens Stemme. Altsaa Formandens Stemme alene er en Høfesteretsdom i disse Sa- ger, Noget, jeg senere skal komme til. Altsaa Sammensætningen anser jeg for tvivlsom. — Dernæst staar der, at Kommissionens Formand udnevnes af Amtsrådet for hvert „Herred“. Hvad vil det sige? Vi have, som bekendt, her i Landet to Slags Herreder. Menes der nu her de geistlige Herreder, eller menes der Herreder og Birker, den civile Jurisdiktionsinddeling? Det er ikke klart; men det er naturligvis ikke af uæ- sentlig Betydning, naar Lovforslaget skal til at bruges. Jeg nævner dette blot som en Inforrekte- hed. — Ved § 4 har jeg Intet at bemærke; den er heller ikke videre indholdsrig, thi den nævner blot, at Amtsrådet bringer Udnevnelsen af For- mand til Offentlighedens Kundskab, Noget, som forøvrigt hellere maatte staa et andet Sted. — I § 5 foreskrives den Fremgangsmaade, som

Kommissionens Formand skal bruge, naar der indgives Begjæring til ham om Erstatning. Han skal da opfordre de Paaagjældende til hver at ud- melde et Medlem af Kommissionen. Gjøre de det ikke inden en vis Tid, skal han inderrette det til Amtmanden, som da udmelder de manglende Medlemmer. Jeg gjør her blot opmærksom paa Ordret Amtmanden, thi det ene Sted hedder det, at Amtsrådet udvæner Kommissionens Formand, og det andet Sted bliver det Amtmanden, der kan komme til at udmelde Medlemmer af Kom- missionen. Det forekommer mig at være inforrekt. Enten maa man overlade det Hele til Amtman- den, eller ogsaa maa man lade dette blive en kommunal Sag mere og overlade det til Amtsrådet. — Dernæst foreskrives Lovforslagets § 6, hvorledes der skal gaas frem, naar Kommissionen skal være i Virksomhed. Den udsteder en Be- kjendtgjørelse, hvorigennem Parterne indkalbes. Jeg vil dertil blot bemærke: Hvorfor skal man undlade den personlige Indkaldelse, navnlig i en Sag, der er inappellabel, og hvor en Udeblivelse kan have aldeles uberegnelige Følger? Men for Resten staar der, at, naar Noget udebliver uden anmeldt Forsald, fremmes Forretningen desuagt- tet, og den Udeblivende bliver derefter af Kom- missionens Formand at underrette om Sagens Udfald. Det synes at gaa ganske overordentlig nemt; men vil man tænke sig lidt om for at se, hvorledes det vil gaa til i Virkeligheden med en saadan Kommission, tror jeg dog, man vil blive noget betænkelig ved at blive staaende ved disse ganske mærkelige Bestemmelser. Der mangler jo enhver som helst Oplysning til Veiledning for Kommissionen. Tiendtageren eller Tiendtageren melder, at han vil have Er- statning, men hvad man ellers fordrer, f. Ex. Meddelelse om Eiendommens Matrifalnummer, om Tiendens Størrelse, om hvem der er Eier, og hvem der er Bruger — og alle saadanne Oplysninger bør jo dog være til Stede, fjærend Kommissionen træder til, for at røgte sit Hverv og træffe en Afgjørelse — tales her slet ikke om. Det kan jo hændes, at en Mand opgives som Eier af Tienden, skjøndt han slet ikke eier den, og om- vendt at der opgives en Tiendeyder, som ikke har den fjærreste Interesse af Sagen. Den Opgivne er maatte ikke Eier, men Forpagter, og det er ham da lige hjært, hvorledes det gaar. Saa- ledes er der adskillige Ting, der bør tages i Be- tragtning, før Kommissionen — jeg havde nær sagt — ryger til at affige en Kjendelse i Sagen. Navnlig maa man erindre, at, naar en Person ikke møder — og han har jo ikke en Gang faaet Tilføjelse gennem Stævningssmand, som dog var det Naturlige, men er kun bleven indfaldt gennem Uviserne og ved Kirkestævne — saa kan Afgjørelsen være saa pinegal, den være vil, og der er dog Intet at gjøre, den staar fast. Det mener jeg, er meget betænkeligt. — Gaa vi saa til § 7,